

magma

PAMFLETT • 1/2016

Wivan Nygård-Fagerudd
& Mikael Kosk

**RIKTLINJER FÖR
EN KULTURPOLITIK
PÅ SVENSKA I FINLAND**

RIKTLINJER FÖR KULTURPOLITIK PÅ SVENSKA

Frågan om en kulturpolitik för det svenska i Finland har lyfts upp i flera sammanhang utan att få något entydigt svar. Under det senaste decenniet i synnerhet har den svenskspråkiga kulturverksamheten blivit allt osynligare i den nationella kulturpolitiken. Behovet av en kulturpolitik på svenska har därmed blivit allt tydligare.

I den här pamfletten går författarna igenom de viktigaste frågorna för en dylik kulturpolitik, och kommer med rekommendationer för hur en kulturpolitik för det svenska i Finland kunde utformas.

TANKESMEDJAN MAGMA

Tankesmedjan Magma är ett forum för analys och öppen debatt på svenska, finska och engelska. Magma har en liberal värdegrund och är partipolitiskt obunden.

Magma genomför utredningar, konsekvensbedömningar och riskanalyser, samt ordnar konferenser och seminarier. Resultaten presenteras på den egna webbplatsen www.magma.fi, i en egen publikationsserie, i artiklar och vid offentliga framträdanden.

Magma ingår i de liberala europeiska tankesmedjornas nätverk ELF, European Liberal Forum.

magma

Riktlinjer för en kulturpolitik på svenska i Finland

Utgivare: Tankesmedjan Magma

www.magma.fi

Magma-pamflett 1 • 2016

Tryck: Whyprint

Form och layout: Magnus Lindström

Omslagsbild: "Structure for birds (Field)" av Axel Antas

ISBN: 978-952-5864-63-2 (print)

ISBN: 978-952-5864-64-9 (online)

Magma-pamflett:

ISSN : 2342-7876 (print)

ISSN : 2342-7884 (online)

**Wivan Nygård-Fagerudd
& Mikael Kosk**

Riktlinjer för en kulturpolitik på svenska i Finland

FÖRORD

Bör det finnas en kulturpolitik för den svenskspråkiga kulturen i Finland? Frågan är allt annat än ny och har debatterats aktivt i Svenskfinland även under senare år. Aktualiteten har inte minskat i en nutid som präglas av stora förändringar.

Liksom många andra sektorer utmanas kulturen och dess verksamhetsförutsättningar i det dåliga ekonomiska läget av sparåtgärder och nedskärningar. Ingen vet heller riktigt vart den ökade digitaliseringen kommer att leda – det kan vara fråga om riktigt stora omvälvningar. Samtidigt förändras vårt lands demografi gradvis av den ökade invandringen och nya kulturella minoriteter uppkommer.

Vad är den svenskspråkiga befolkningens roll i detta sammanhang, och vad har den förändrade omgivningen för följd för kulturlivet på svenska? Det är några av de frågor Tankesmedjan Magma med denna utredning ville söka svar på, och genom detta bidra

med nya perspektiv som underlag för debatten om en kulturpolitik för det svenska i Finland.

År 2014 initierade Magma en undersökning som skulle lägga fram fakta och en helhetssyn på hur förvaltningen och finansieringen fungerar på fältet för svenskspråkig kultur. FD Maria Hirvi-Ijäs rapport om kulturpolitiken på svenska i Finland ”Ni har ju era fonder” – ”Vi har ju våra fonder” publicerades för drygt ett år sedan.

Utredningen var en grundlig kartläggning av de många institutioner som påverkar den svenskspråkiga kulturen och lyfte upp den offentliga kulturpolitikens roll. Hirvi-Ijäs analys visade att kulturfinansieringen är mycket splittrad, och att de olika institutionerna arbetar utgående från sin respektive agenda utan någon egentlig samverkan eller koordinering. Frånvaron av en helhetssyn ger å ena sidan kulturfältet stor frihet utan styrning ovanifrån, men samtidigt riskerar kulturlivets verksamhetsförutsättningar blir spretiga och resurserna ojämnt fördelade.

Hirvi-Ijäs genomgång av det komplexa svenskspråkiga kulturfältet gav ett viktigt underlag för fortsatt diskussion. Ett naturligt nästa steg var att ställa frågan om det överhuvudtaget behövs en kulturpolitik på svenska i Finland, och i så fall hur den kunde utformas.

För att undvika en alltför ensidig behandling av temat ville Magma ge uppdraget till två författare. Wivan Nygård-Fagerudd och Mikael Kosk har fått fria händer att framföra även sina subjektiva åsikter, som de bygger både på en bakgrundsanalys och sina erfarenheter från kulturfältet.

Som stöd för författarnas arbete tillsatte Magma en styrgrupp som bidrog med kommentarer och perspektiv från olika områden inom kulturen. I styrgruppen deltog **Johanna Bruun**, konstkritiker, frilansjournalist, illustratör och studerande vid designinstitutet i Lahtis, **Anna Friman**, litterär chef på Schildts & Söderströms, **Nina Gran**, specialplanerare på Helsingfors kulturcentral, **Leif Jakobsson**, direktör för Svenska kulturfonden, **Sören**

Lillkung, enhetschef för kulturutbildningarna vid Yrkeshögskolan Novia, **Erik Söderblom**, opera- och teaterregissör samt Magmas representanter. Magma vill rikta ett varmt tack till alla i styrgruppen för aktivt och konstruktivt deltagande i processen. Styrgruppens roll är att perspektivera arbetet och ge förslag som skribenterna antingen kan beakta eller förkasta: den slutliga texten är till fullo skribenternas.

Arbetet i detta steg två har resulterat i två olika publikationer. Föreliggande pamflett är en kort och koncis sammanställning av Nygård-Fagerudds och Kosks slutsatser om vad de ser som centralt i en kulturpolitik för det svenska i Finland, samt rekommendationer för det fortsatta arbetet.

Ett grundligare underlag för slutsatserna och rekommendationerna kan läsas i en längre version av rapporten som finns att ladda ner på www.magma.fi. I den granskar författarna kulturpolitikens ramar mer i detalj, presenterar sin bakgrundsanalys av de olika konstsektorerna och öppnar upp

sina resonemang.

Det är upp till läsaren att avgöra huruvida de riktlinjer författarna drar upp i denna pamflett är den bästa strategin för en kultur på svenska. Är de tillräckliga eller behöver Svenskfinland djärvare visioner? Finns det andra dimensioner och framtidsbilder som inte behandlats här?

Vi hoppas att rapporten ska stimulera diskussionen om kulturpolitik på svenska, att det i Finland finns starka aktörer som vågar ta lyra på någon eller några av de bollar som nu kastats ut och att det i slutändan kan leda till åtgärder som garanterar ett mångsidigt svenskspråkigt – och tvåspråkigt – kulturliv i Finland i framtiden. Arbetet fortsätter.

Helsingfors i februari 2016

Kaisa Kepsu

Utredningsansvarig

Tankesmedjan Magma

INLEDNING

Behövs det en kulturpolitik för det svenska i Finland vid sidan av den allmänna kulturpolitiken på riksnivå? Frågan har lyfts upp i flera sammanhang utan att få något entydigt svar.¹ En ansats presenterades hösten 2014 i Maria Hirvi-Iljäs rapport för tankesmedjan Magma *“Ni har ju era fonder” / “Vi har ju våra fonder” – hållbar kulturpolitik på svenska i Finland?* I rapporten granskade Hirvi-Iljäs finländsk kulturpolitik ur ett svenskspråkigt perspektiv och kartlade hur den svenskspråkiga kulturen beaktas.² Som en uppföljning av Hirvi-Iljäs rapport har tankesmedjan Magma gett oss i uppdrag att föra frågan vidare och söka svar på hur en ny och hållbar kulturpolitik för på svenska i Finland kunde utformas – ifall en sådan behövs – samt dra upp riktlinjer som kan läsas som ett handlingsprogram.

Med kulturpolitik avser vi, liksom också Hirvi-Iljäs i sin utredning, den officiella kulturpolitiken

i Finland som är en del av samhällspolitiken och vårt offentliga demokratiska system. Syftet med kulturpolitiken är att stödja och förvalta kulturen. Kulturen är en dynamisk och föränderlig del av samhället som även påverkas av styrning från den privata sektorn och tredje sektorns finansiärer.³

Utgångspunkten är i enlighet med Undervisnings- och kulturministeriets strategi att kulturens och kulturpolitikens betydelse i samhället kommer att växa. Detta betyder att kulturpolitikens domän blir mångsidigare.⁴ Förutom olika konstsektorer är det relevant att beakta också konstutbildning, kulturellerad forskning och mediernas kulturbevakning. Kulturpolitiken behöver även granskas kontinuerligt mot en förändrad omvärld med digitaliseringen som både möjlighet och utmaning. Här tillkommer det språkliga minoritetsperspektivet, där det svenska är en integrerad del av landets konstscen.

Svenskan har som nationalspråk en juridiskt stark ställning

inom det offentliga. Men med en andel av befolkningen som uppgår till drygt fem procent befinner sig svenskan nationellt sett i ett påtagligt minoritetsläge. Frågan blir då hur den svenska kulturen förankras i de nationella strukturerna. Ses den som en fullvärdig del av det nationella kulturfältet? Vilka är följderna för tillgången till konst och kultur på svenska i Finland, och i de strukturer som bär ansvar för kulturpolitiken och dess verkställande?

Betraktar man kulturpolitiken i Finland över tid ser man en förskjutning mot en större osynlighet för det svenska i den allmänna kulturpolitiken. Ännu i början av 1980-talet framställdes en speciell finlandssvensk konstöversikt i anslutning till en kulturpolitisk rapport som dåvarande regering gav ut. Undervisnings- och kulturministeriets kulturpolitiska strategi från år 2009 tar sikte på år 2020, men det finlandssvenska kulturfältet omnämns inte, annat än indirekt genom påpekandet att landets tvåspråkighet ska beaktas

i utbudet av kulturtjänster. Man hänvisar också till lagstadgade rättigheter som konstens frihet samt rätten till det egna språket och den egna kulturen.⁵ På Undervisnings- och kulturministeriet finns en intern arbetsgrupp med ansvar för utvecklingen av svenskspråkig utbildning och kultur, men den har inte sammanträtt på de senaste nio åren.⁶ Många nationella storprojekt på kulturens område har både planerats och sjuösatts utan inslag av landets tvåspråkighet annat än som delvis översatt information.

Ett av de mål nationalspråksstrategin från år 2012 ställer, är att var och en ska ha möjlighet att bekanta sig med och tillgodogöra sig landets finsk- och svenskspråkiga kultur och gemensamma historia.⁷ En av strategins huvudprinciper är att öka kontakterna mellan den finskspråkiga och svenskspråkiga befolkningen, liksom deras möjligheter att använda språken, samt att göra båda språken mer synliga. De rekommendationer och praktiska råd

som riktas till myndigheter och institutioner i strategin är genomgående tillämpliga för kulturfältet.

Nationalspråksstrategin fastslår att det i framtiden behövs nya lösningar och strukturer för att trygga den livskraftiga tvåspråkigheten och de språkliga grundläggande rättigheterna. Vi ser att detta gäller i högsta grad för kulturen, om målet är en hållbar kulturpolitik. Kulturpolitiken är inte en förlängning av språkpolitiken, men kulturens språkliga dimension är av sådan dignitet att språkpolitik och kulturpolitik inte kan hållas isär. Att den svenskspråkiga kulturen är integrerad i den offentliga kulturpolitiken och behandlas som en del av den nationella kulturen gör den dock ställvis osynlig. **Vår uppfattning är därför att en kulturpolitik för det svenska i Finland behövs.**

Vår arbetsmetod för denna rapport har gått ut på att föra samtal och samla intryck på olika arenor, ta stöd i litteratur, forskning och kulturpolitiska dokument, samt summera våra respektive erfaren-

heter av kulturlivet. Ett antal olika bakgrundsutredningar finns som en bas för den längre rapport som finns tillgänglig i digital form på Magma's webbplats (www.magma.fi). I den granskar vi också konstsektorer och kulturellerade temaområden ur perspektiv som har relevans för kulturpolitiken. Betoningen i vårt arbete ligger medvetet på ett mer subjektivt plan i form av övervägda åsikter och debattöppningar. I det följande drar vi upp vi riktlinjer för vad som är centralt för en kulturpolitik på svenska och ger rekommendationer för framtiden. Vi hoppas med dem kunna stimulera diskussionen om kulturpolitiken och ge redskap för konkreta initiativ.

RIKTLINJER FÖR EN KULTURPOLITIK FÖR DET SVENSKA I FINLAND

Det svenska i Finland är en organisk del av landets kulturliv och -arv, som bör vara tillgängligt för alla finländare oberoende av språk. Kultur på svenska är varje finländares rättighet och möjlighet, oberoende av modersmål, och ger förankring i den nordiska kultursfären.⁸ En kulturpolitik för det svenska i Finland är därmed en gemensam angelägenhet för alla finländare, och ett intresse för alla politiska partier. Den öppnar upp för en dynamisk och kommunicerande tvåspråkighet och synliggör samtidigt en positiv minoritetsaspekt. Tillgängligheten har en språklig dimension – nyckeln till kultur på svenska i Finland är det svenska språket. Kunskaper i båda nationalspråken, även passiva, gör det möjligt att läsa såväl finsk- som svenskspråkig inhemsk litteratur på originalspråket, och den som förstår båda språken kan också följa med en teaterföreställning, lyssna

på musik och utöva kultur på båda språken. Till detta kommer också att landets båda nationalspråk ger tillträde till en kultursfär som sträcker sig över hela Norden.

En kulturpolitik för det svenska i Finland har en språkpolitisk grundförutsättning utan att språket alltid är den dominerande faktorn i konsten och kulturen. Kultur på svenska i Finland behöver även värnas från att underordnas ett språkpolitiskt tänkande och en kulturpolitik som politiserar konsten, eller enbart silar den genom ett identitetsperspektiv. Endast genom att i detta avseende vara fri och verka fritt kan konsten vara vital nog att vara en faktor som stärker identiteten och Finlands tvåspråkighet.

Grundlagens och språklagens anda att de två nationalspråken finska och svenska kan verka likvärdigt stimulerande förutsätter att språkgrupperna är någorlunda jämnstora. Att de inte är det, annat än i avgränsade lokala sammanhang, får följderna för verkställigheten. I kulturpolitiken på riksnivå

förbehålls särskild uppmärksamhet olika minoriteter, medan den svenskspråkiga kulturen inte noteras, med hänvisning till språkets ställning som nationalspråk. Som vi noterat, har det svenska blivit allt mer osynligt i den offentliga kulturpolitiken och på den nationella konstscenen, trots att andelen svenskspråkiga inte förändrats nämnvärt. Det svenska komprimeras allt oftare till översättningar och sammandrag medan en innehållsproduktion som genomgående inkluderar ett svenskt perspektiv blivit allt mer sällsynt, med undantag för det som görs hos det svenskspråkiga kulturfältets några institutioner och tredje sektorns aktörer. Inom den offentliga kulturförvaltningen riskerar det svenska dessutom att råka dubbelt i skymundan, först på statlig och sedan på kommunal nivå.

Kultur på svenska är dock inte primärt översättningar eller tillämpningar av kultur på andra språk, utan något som planeras, produceras, utvärderas och utvecklas på egna premisser. Bara

så blir kultur på svenska tillgänglig för alla finländare, oberoende av språk.

Den svenska kulturens verkan är dubbel: den har sina särdrag samtidigt som den utgör en omistlig del av den nationella kulturen som helhet.⁹ Därför hör den också hemma i samma mån i den nationella kulturapparaten som i de enspråkigt svenska kulturinstitutionerna. För att stärka strukturerna krävs en dubbel kulturpolitisk strategi. Dels behövs fullständig delaktighet i de nationella strukturerna, i vilka kultur på svenska är en självklar del och där kompetensutveckling kan ske på ett naturligt sätt som del av ett större sammanhang. Dels behöver det svenska egna, autonoma strukturer och nätverk. Mekanismer som möjliggör och följer upp den svenska dimensionen i kulturverksamheten behöver byggas in i den statliga, regionala och kommunala förvaltningen.

Utgående från vad som diskuterats ovan, och baserat på den bakgrundsanalys som presenteras i den längre rapporten som finns

tillgänglig på www.magma.fi, vill vi ge förslag på hur man kunde arbeta vidare. Här har vi samlat de rekommendationer som vi anser viktigast för skapa en stark och dynamisk kulturpolitik för det svenska i Finland. Rekommendationerna är grupperade enligt övergripande tema. Vid varje pil nämns de myndigheter eller aktörer som rekommendationen specifikt gäller.

Följ upp det svenska i stat och kommun

Ansvar för kultur på svenska i Finland ligger på den offentliga sektorn, på stat, kommun och institutioner med nationella uppdrag, och det är angeläget att inget av ansvaret avknoppas från de myndigheter och institutioner som ska bära det. Det svenska i Finland är som oskiljaktig del av den nationella kulturen en nationell angelägenhet.

Ett övergripande finlandssvenskt kulturpolitiskt intresse är att i stat och kommun se till att det svenska följer med hela vägen i kultursektorns planering, verksamhet och information, och att i detta uppmärksamma både professionell och amatörkultur då bägge är av största betydelse för identiteten i de finlandssvenska regionerna. Tvåspråkighetsaspekten måste styra hur verksamheten planeras, utförs och utvärderas. En nyckelfråga är hur den svenska verksamheten är resurserad och vilka proportionerna i förhållande till den finska verksamheten är. Det här gäller på det kommunala planet givetvis också de kommuner där finskan är i minoritetsställning.

Nuvarande förvaltningsmodeller i kommunerna och på landskapsnivå försvårar koordineringen av större regionala och nationella svenska projekt. Förändringar inom den kommunala förvaltningen eller i kommun- och landskapsindelningen behöver konsekvensutredas ur ett kulturpolitiskt perspektiv. Den planerade reformen av regionförvaltningen, där självstyrelseområden inrättas, bör från början innehålla en kulturpolitisk komponent utifrån en självbestämmanderätt på språklig grund. De samkommunala och regionala förvaltningsmodellerna ska kunna ge tydligare och mer målinriktade strukturer för en språkbaserad kulturautonomi.

1. Vid Undervisnings- och kulturministeriet bör en tjänsteman utses i vars arbetsbeskrivning ingår ett särskilt definierat ansvar för konst och kultur på svenska, och för att följa med att tvåspråkigheten förverkligas i den statliga kulturförvaltningen.

I tvåspråkiga kommuner bör finnas personal i vars arbetsbeskrivning ingår ett särskilt definierat ansvar för att kommunens minoritetsspråk – svenska eller finska – beaktas i såväl innehåll och tjänster som information inom den kommunala kulturverksamheten.

 - ▶ Undervisnings- och kulturministeriet, svensk- och tvåspråkiga kommuner

2. Representationen av Finlands svenskspråkiga konst- och kulturliv inom det statliga konstrådet bör förtydligas i lagstiftningen. I konstkommissioner och arbetsgrupper som behandlar kulturfrågor på ministerienivå bör finnas svensk-språkig representation. Sydkustens landskapsförbund och Söfuk (Svenska Österbottens förbund för utbildning och kultur) bör upptas på såväl Undervisnings- och kulturministeriets som Centret för konstfrämjandes lista över remissinstanser i kulturfrågor.
 - ▶ Undervisnings- och kulturministeriet, Centret för konstfrämjande

3. Sakkunnig bedömning och intressebevakning ur ett svensk-språkigt perspektiv bör finnas inom alla instanser som tar beslut om kulturfinansiering.

- ▶ Undervisnings- och kulturministeriet, Centret för konstfrämjande, NTM-centralerna, landskapsförbunden, tredje sektorns fonder och finansiärer
4. Nationella kulturinstitutioner bör ha en konsekvent tvåspråkighetsstrategi, med såväl innehåll, tjänster och information på svenska. Scenkonstens två nationalscener bör i sin information göra det delade uppdraget för den nationella scenkonsten tydligare.
 - ▶ Nationalmuseet, Nationalgalleriet, Nationalbiblioteket, Nationalarkivet, Nationella audiovisuella institutet, Nationaloperan. Kansallisteatteri och Svenska Teatern
 5. Se över möjligheterna till omorganisering av kommunal kulturförvaltning enligt kulturautonomins premisser. Svenska Österbottens förbund för utbildning och kultur (Söfuk) är en möjlig modell som kan byggas ut till att omfatta ett helhetsansvar för kommunernas svenska kulturverksamhet och regional samordning.
 - ▶ Svensk- och tvåspråkiga kommuner
 6. I de självstyrelseområden eller landskap som enligt planerna inrättas 2019 behöver finnas en kulturpolitisk dimension som i tvåspråkiga regioner ger en infrastruktur för kulturverksamhet på bägge språken. En tydlig arbetsfördelning behöver skapas mellan självstyrelseområdena, olika regionala förbund och samkommuner.

Att göra en regional kulturpolitik till en del av den nya landskapsförvaltningen kan ge kulturpolitiken större tyngd i den offentliga förvaltningen, och i förlängningen gagna kulturutbudet.

- ▶ Riksdagen, landskapsförvaltningen, svensk- och tvåspråkiga kommuner
7. Vårdsektorn behöver ha en verksamhetsplan för att integrera kultur i vården, och som uppmärksammar språkliga aspekter.
- ▶ Social- och hälsovårdsministeriet, vårdområden och –institutioner, svensk- och tvåspråkiga kommuner

Gör kulturpolitik på Folktinget och i partierna

I sin rapport¹⁹ föreslår Maria Hirvi-Ijäs att Folktinget axlar sitt ansvar för intressebevakning för kultur på svenska i Finland och även engagerar sig i arbetet med en offentlig kulturpolitik med en svenskspråkig aspekt; ett förslag vi finner förnuftigt och vill upprepa.

8. Svenska Finlands folkting bör bevaka, följa upp och ge initiativ för kulturpolitiken i tvåspråkiga kommuner och regioner. Folktinget behöver ett kulturutskott och en intressebevakning med fokus på kultursektorn.
- ▶ Svenska Finlands folkting

9. Partier som värnar om tvåspråkigheten bör följa upp och ge initiativ för kulturpolitiken ur ett tvåspråkighetsperspektiv. Svenska folkpartiet uppmanas åter tillsätta ett kulturpolitiskt utskott.
 - ▶ Svenska folkpartiet, partier med svenskspråkig verksamhet

Tänk digitalt

Digitaliseringen har både en demokrati- och en tillgänglighetsaspekt, där Svenskfinland inte är längre bort än en knapptryckning, men också riskerar försvinna i informationsflödet. När internationella standarder för sökbarhet och språkhantering följs kan båda nationalspråken enkelt inkluderas, samtidigt som det digitala informationsvärdet ökar på innehållet som helhet. Vill Finland finnas i täten i den digitala eran är praktisk, digital flerspråkighet därför en nyckel. Svenskspråkigt material som inte är korrekt länkat och kodat hittas inte av nätbaserade sökmotorer och riskerar att bli osynligt.

Spridning och tillgänglighet är särskilt relevanta frågor för en språklig minoritet som inte har tillgång till samma utbud eller lika effektiva distributionskanaler som språkmajoriteten. Här gäller det att ta vara på de möjligheter som den digitala världen erbjuder. Digitala kanaler har visat sig ha en enorm potential och genomslagskraft, och också skapa tidigare oskådade möjligheter för innehållsproduktion (som t.ex. video- eller musikproduktioner som läggs upp på olika webbforum, så som YouTube). Nya kanaler och plattformar öppnas ständigt. Vare sig spridningen sker genom traditionella kulturinstitutioner, kulturföretag, informella strukturer eller digitala plattformar ska strävan vara att nå så många som möjligt, och särskilt beakta tillgången till ett kulturellt utbud i glesbygder där det inte finns samma nätverk av kulturinrättningar som i befolkningscentra.

10. Kulturfältets myndigheter, institutioner och aktörer bör i Finland på alla nivåer av digital hantering följa internationella standarder för språkhantering, vilket innebär att svenskan och finskan hanteras likvärdigt då materialet kodas och länkas. Detta ökar det digitala informationsvärdet på innehållet och förbättrar möjligheterna för en internationell publik att hitta det.
 - ▶ Undervisnings- och kulturministeriet, svensk- och tvåspråkiga kommuner, konst- och kulturinstitutioner, tredje sektorns fonder och finansiärer

11. Ta till vara de plattformar och kanaler för synliggörande av svensk kultur i Finland som internet erbjuder, och uppmuntra till nya former av kulturellt digitalt innehåll.
 - ▶ Kulturproducenter, finansiärer, marknadsförare

Samverka kring finansiering

Bättre samverkan kring uppföljningen mellan den offentliga sektorn och tredje sektorns finansiärer för att följa upp mål och verkningar skulle gagna hela kulturfältet. Satsningar på långsiktig verksamhet med möjligheter till fleråriga stöd kan öka bärkraften. En större användning av EU:s finansieringsinstrument är påkallad och förutsätter samlade krafter mellan flera parter på det splittrade kulturfältet och genomarbetade ansökningar.

Möjligheten att dela ut större men färre bidrag, och att formulera vilka kriterier som i så fall gäller, borde övervägas och konsekvensutredas. Större interaktion mellan flera olika aktörer och fält, nationellt och internationellt, kunde särskilt prioriteras.

12. Fonder, stiftelser, föreningar och offentlig kulturförvaltning bör söka samarbete kring uppföljningen av kulturfinansieringens mål och verkningar.
 - ▶ Undervisnings- och kulturministeriet, Centret för konstfrämjande, kommuner, tredje sektorns fonder och finansiärer

13. Utred möjligheterna att göra privata kulturdonationer avdragsgilla i beskattningen och gräsrotsfinansiering (crowdfunding) till en lättanvänd finansieringskälla, som är mer flexibel än vad nuvarande lagstiftning tillåter.
 - ▶ Finansministeriet riksdagen

14. Sätt resurser på att förbättra kulturfältets ansökningar ur EU:s strukturfonder. Ge kulturfältets ansökningar ur EU:s strukturfonder hävkraft genom att bevilja stöd för egenfinansieringsandelen för större kulturprojekt.

Se över möjligheterna att ge kulturföretag, andelslag och andra slag av sammanslutningar ett större kapitalbidrag i stället för rutinmässiga verksamhetsbidrag.

 - ▶ Tredje sektorns fonder och finansiärer

15. Prioritera och fördjupa samarbetet mellan konst- och kulturinstitutioner och aktörer inom den privata och tredje sektorn så att visuell konst, teater, musik et cetera från det svenska kulturfältet i Finland visas och turnerar i flera regioner och också på finskt håll.
 - ▶ Undervisnings- och kulturministeriet, Centret för

konstfrämjande, NTM-centralerna, landskapsförbunden, tredje sektorns fonder och finansiärer

Utvärdera kontinuerligt

Avsaknaden av kulturpolitisk forskning med fokus på det svenska i Finland är en påtaglig brist, vilket även Maria Hirvi-Ijäs framhöll i Magmas utredning.¹¹ Då kulturpolitisk forskning för närvarande inte bedrivs ur ett språkligt perspektiv, och språkspecificerad kulturstatistik görs bara i begränsad mån och för ett fåtal kultursektorer, saknas också redskap för hållbara avläsningar av läget och relevanta beslutsunderlag för den kulturpolitik som bedrivs både på riksplanet, regionalt och ur ett minoritetsperspektiv.

16. Initiera forskning som behandlar kulturpolitikens språkliga aspekter. Gör en sammanställning av hur den statliga och kommunala kulturfinansieringen samverkar utifrån de språkliga och kulturella rättigheterna. Genomför koordinerade mätningar av svenskt språkrelaterad kulturkonsumtion och -produktion i Finland. Analysera Yle i rollen som viktig aktör inom det kulturpolitiska området ur både ett språkligt, kulturekonomiskt och ett kvalitativt perspektiv.
 - ▶ Undervisnings- och kulturministeriet, Cupore, Åbo Akademi, Jyväskylä universitet

Tänk internationellt och interkulturellt

Större interaktion också internationellt borde prioriteras, för att möta kvalitetskraven och för att förmedla kultur på svenska även utomlands.

Kultur på svenska är också en central del av den ökande mångkulturaliteten i det finländska samhället, och ett redskap för integration. Det är en naturlig framtidsstrategi att bygga upp modeller och nätverk för interkulturell kommunikation som kan berika hela landets kultursfär. Det svenska i Finland har utmärkta förutsättningar att verka som brobyggare både inom och utanför landets gränser, att bidra substantiellt till den nationella konst- och kulturscenen, samt att vara en grundsten i en kulturpolitik som vilar på principer om kulturell mångfald, jämlikhet och tolerans.

17. Stöd enskilda konstnärers, grupper och kulturinstitutioners interaktion över språk- och landsgränser. Ge professionella institutioner och utbildningar stöd för att ta in internationellt kunnande på högsta nivå i verksamheten. Stöd målinriktat en förmedlande roll mellan finländsk och internationell kultur.
 - ▶ Undervisnings- och kulturministeriet, Centret för konstfrämjande, tredje sektorns fonder och finansiärer
18. Se över kommunernas fördelning av integrationsanslagen ur ett tvåspråkighetsperspektiv. Utveckla kultur- och konstinriktade metoder som integrationsplattform. Ge teatrar, körer och andra kulturella sammanslutningar särskilt stöd för att integrera invandrare och asylsökande i verksamheten.

- ▶ Undervisnings- och kulturministeriet, Inrikesministeriet, kommunerna, tredje sektorns fonder och finansiärer

Se tvåspråkigheten som en resurs

Kulturverksamhet över språkgränserna inom landet kräver särskilda satsningar. Samarbete med finskspråkiga aktörer knyter den svenska kulturen i Finland till en större referensram och öppnar för en bredare publik. Genom att tänka tvåspråkigt, som till exempel genom att texta svenska pjäser till finska eller inkludera finska sånger i en övrigt svenskspråkig körverksamhet, kan det vara lättare att skapa kontaktytor och öppna upp den svenska kulturverksamheten för en finskspråkig publik. Samtidigt signalerar man att den svenska kulturen tillhör alla och inte enbart den svenskspråkiga minoriteten.

19. I synnerhet i kommuner och regioner med en stark tvåspråkighet är det skäl att ta tillvara de möjligheter som tvåspråkigheten erbjuder. Kulturellt samarbete över språkgränserna och tvåspråkiga kulturinitiativ bör understödjas.
 - ▶ Kulturproducenter, finansiärer, marknadsförare, kommuner regionala förbund

Fokusera på de unga

De ungas kulturintresse är ett givet fokusområde. Svenskspråkig kulturverksamhet och möjligheter att studera på svenska bidrar till att göra Finland till ett framtidsland också för svensk- och tvåspråkiga unga. Att ge unga möjligheter att upptäcka och skapa kvalitativ konst och kultur i olika former på egna villkor är en framtidsinvestering att prioritera högt. Genom att föra in konst och kultur i planen för småbarnsfostran, grundskolan och andra stadiet säkras man att alla unga kan få utveckla sitt eget skapande och uppleva konst och kultur.

20. De unga måste ges möjlighet att skapa och upptäcka på egen hand och alla sektorer behöver samverka för att ge förutsättningarna för detta. Gör en storsatsning för att kartlägga och uppmuntra ungas kulturintressen.
 - ▶ Stat, kommun, tredje sektorns fonder och finansiärer

21. För konsekvent in konst och kultur i läroplanen och timresurserna för den grundläggande utbildningen, och gör det på ett sådant sätt att det beaktar svensk- och tvåspråkighetens kulturella särdrag. Kurser i konst och musik ska alltid finnas att tillgå oberoende av elevens modersmål. Konst- och kulturinstitutioner ska ha en verksamhetsplan för att involvera barn och unga.
 - ▶ Undervisnings- och kulturministeriet, Utbildningsstyrelsen, kommuner, konst- och kulturinstitutioner

Fokusera på kvalitet

Kultur på svenska har ett egenvärde. Samtidigt är det av största vikt att varken utövare eller finansiärer ger avkall på kvalitetskraven. Minoritetens kunnande måste vara på nivå med både nationellt och internationellt kunnande. Det är skäl att betona att en hög kvalitets- och ambitionsnivå gör konsten varken elitistisk eller till ett privilegium för en elit – kvalitetskonst ska varje finländare oberoende modersmål och ekonomiska förutsättningar kunna ta del av. För kulturpolitiken är det nödvändigt att beakta att kvalitetsutmaningen är större för den numerärt mindre gruppen svensk- och tvåspråkiga än för den finska språkmajoriteten.

Att de sökande i ansökningsprocessen själva formulerar förväntad kvalitet skulle vara en väg till en aktiv dialog mellan finansiärer och konstnärer om vad som är kvalitet, och öppna för en bredare medvetenhet om och avvägning mellan konstnärliga och kulturpolitiska kvaliteter. Kravet på ett grundligt gjort förarbete i ansökningsprocesser ökar förutsättningarna för gedigna projekt och betjäna därmed både utövare och finansiärer.

Kultur- och konstsektorn behöver få ständiga impulser av utomstående experter och auktoriteter för synkronisering med den nationella och internationella standarden och relevansen. Det här är särskilt angeläget för kultursektorns svenskspråkiga yrkesutbildningar. Både professionell kultur och amatörkultur är av största betydelse: i konstens ekosystem förutsätter basen och toppen varandra, och stöd behövs både för att utveckla bästa möjliga professionella kompetens och kulturaktiviteter med låg tröskel att delta i.

22. Fondvärlden behöver kontinuerligt förvalta sitt förtroendekapital i relation till konstfältet genom att, i samma mån

som inom andra sektors specialfonder, betona kriteriet sakkunskap i valet av beslutsfattare.

- ▶ Tredje sektorns fonder och finansiärer

23. Utred behovet av ett kunskapscentrum eller -nätverk för det svenska kulturfältet. Nätverket kunde koordinera olika branschfora för att kontinuerligt utvärdera kvalitet och kvantitet inom olika genrer, sektorer och regioner, planera utvecklingsprojekt, söka upp sakkunniga både nationellt och internationellt och fungera som aktivt kulturpolitiskt debattforum. Nätverket, som skulle vara politiskt obundet, kunde organiseras som en samarbetsform mellan flera fonder, stiftelser och organisationer.

- ▶ Tredje sektorns fonder och finansiärer

24. Inför ett moment i ansökningsprocessen för bidrag där de sökande själva formulerar förväntad kvalitet på projektet, för att öppna en aktiv dialog mellan finansiärer och konstnärer om vad som är kvalitet.

- ▶ Centret för konstfrämjande, tredje sektorns fonder och finansiärer

25. Se över befintliga kulturutbildningslinjer vid svenskspråkiga yrkeshögskolor och -institut. Mät kvalitet, substans, kulturfältets behov av yrkeskunniga och de examinerades samsättningsgrad. Överväg nedläggning av utbildningslinjer vars kvalitet inte håller, och sammanslagningar där större enheter kan ge bättre kvalitet och yrkesfärdigheter.

- ▶ Undervisnings- och kulturministeriet, andra och tredje stadiets utbildningsanordnare, tredje sektorns fonder och finansiärer.

Förbättra förutsättningarna

Det centrala målet för kulturpolitiken är att främja kreativitet, mångfald och delaktighet genom att förbättra verksamhetsförutsättningarna för konstnärer och andra som utför skapande arbete samt för kultur- och konstinrättningarna. Det är också nödvändigt att beakta att när det gäller kvalitet, distribution, sysselsättning och tillgänglighet är utmaningarna större för den numerärt mindre gruppen svensk- och tvåspråkiga än för den finska språkmajoriteten.

26. Utred möjligheterna att stärka och stimulera litteratur som skrivs på svenska i Finland och förlag som ger ut böcker på svenska. Stärk den finlandssvenska litteraturens synlighet så att den inte hamnar i skuggan av riks-svensk litteratur.
 - ▶ Undervisnings- och kulturministeriet, Centret för konstfrämjande, tredje sektorns fonder och finansiärer
27. Fördjupa samarbetet mellan institutionsteatrar och teaterfältets fria aktörer för att producera ny dramatik på

svenska med de bästa professionella resurserna, så att en långsiktig, oavbruten process kan garanteras.

Fördjupa samarbetet mellan den audiovisuella sektorns beställare, finansiärer och produktionsbolag för att stimulera en professionell produktion av film och tv på svenska i Finland, så att en långsiktig, oavbruten process kan garanteras.

- ▶ Institutionsteatrar, fria teatergrupper, Finlands filmstiftelse, Svenska Yle, produktionsbolag, tredje sektorns fonder och finansiärer

28. Offentliga och privata beställningar betyder mycket för att ge konstnärer arbetstillfällen och sprida deras verk. Inom de visuella konstarterna är det viktigt att hålla fast vid principen att en procent av anslagen för offentliga byggprojekt reserveras för konstanskaffningar. Också tonkonsten är särskilt lämpad att stödjas genom beställningsverk.

- ▶ Stat, kommun, tredje sektorns fonder och finansiärer

29. Det svenska systemet med femårsperioder med ett stöd i form av en beskattningsbar halvtidsinkomst för meriterade och produktiva konstnärer ter sig förnuftigt och kunde införas som ett alternativ till nuvarande arbetsstipendier.

- ▶ Undervisnings- och kulturministeriet, Centret för konstfrämjande, tredje sektorns fonder och finansiärer

Stärk medierna i deras roll för kulturen

Det är angeläget att också inkludera medierna och deras kulturbevakning då man granskar kulturens verksamhetsbetingelser. En bred och aktiv kulturkritik och -diskussion hör till mediernas kulturuppdrag.

30. Det ligger ett betydande kulturpolitiskt intresse i Svenska Yles uppdrag att såväl producera som bevaka konst och kultur. Bevaka Svenska Yles andel av rundradiobolagets totala resurser och se dem som en resurs för hela befolkningen och en plattform för dialog. Riktade utomstående bidrag till Svenska Yles kulturproduktion behövs som komplement till skattefinansieringen.
 - ▶ Riksdagen, Kommunikationsministeriet, Yles förvaltningsråd och styrelse, Folktinget
31. Långsiktiga satsningar på kulturkritik och -journalistik på svenska rekommenderas för medierna, tidningshusen och tredje sektorns finansiärer.
 - ▶ Yle, finlandssvenska tidningar, tredje sektorns fonder och finansiärer

KÄLLHÄNVISNINGAR

1. SE T.EX. MIKAEL KOSK (RED): NYA ROLLER PÅ UPPLYSTA PLATSER. FINLANDSSVENSK KULTURPOLITISK ÖVERSIKT, SVENSKA KULTURFONDEN 2002. ÄVEN ETT KULTURKONCILIUM ARRANGERADES VÅREN 2014 AV SVENSKA FOLKSKOLANS VÄNNER OCH TIDSKRIFTEN NY TID.
2. MARIA HIRVI-IJÄS: "NI HAR JU ERA FONDER" / "VI HAR JU VÅRA FONDER" – HÅLLBAR KULTURPOLITIK PÅ SVENSKA I FINLAND? TANKESMEDJAN MAGMA 3/2014.
3. IBID.
4. KULTURPOLITISK STRATEGI 2020. UNDERVISNINGSMINISTERIET 2009:14.
5. IBID
6. HIRVI-IJÄS, MARIA: "NI HAR JU ERA FONDER" / "VI HAR JU VÅRA FONDER" – HÅLLBAR KULTURPOLITIK PÅ SVENSKA I FINLAND? TANKESMEDJAN MAGMA 2014.
7. NATIONALSPRÅKSSTRATEGI. PRINCIPBESLUT AV STATSRAÅDET. STATSRAÅDET 4/2012.
8. IBID
9. BJÖRKSTRAND, GUSTAV: IDENTITET OCH FRAMTID. SVENSKA FINLANDS FOLKTING 2005.
10. MARIA HIRVI-IJÄS: "NI HAR JU ERA FONDER" / "VI HAR JU VÅRA FONDER" – HÅLLBAR KULTURPOLITIK PÅ SVENSKA I FINLAND? TANKESMEDJAN MAGMA 3/2014.
11. IBID

Om författarna

Wivan Nygård-Fagerudd

Wivan Nygård-Fagerudd är magister i musik från Sibelius-Akademiens operaavdelning, och har också studerat statsvetenskap vid Åbo Akademi. Parallellt med musiken jobbar hon som kulturljournalist för TV, radio och press både i Finland och Sverige. Bland Nygård-Fagerudds förtroendeuppdrag finns flera med koppling till kultur och kulturpolitik: hon har bland annat varit Svenska kulturfondens delegationsordförande, vice ordförande för Österbottens landskapsstyrelse och ledamot i tonkonstkommissionen, och är ordförande för FDUV (Förbundet de utvecklingsstördas väl) samt ledamot i Svenska folkskolans vänners styrelse.

Mikael Kosk

Mikael Kosk bor i Helsingfors och har en lång erfarenhet av kulturljournalistik, först som musikredaktör vid Yle och sedan som kulturredaktör och kritiker vid Hufvudstadsbladet samt som artikelförfattare i olika tidskrifter. Kosk har också verkat som debattredaktör och ledarskribent vid Hufvudstadsbladet. Han har tidigare medverkat i en kulturpolitisk utredning vid Svenska kulturfonden och sammanställt rapporten Nya roller på upplysta platser 2002 – finlandssvensk kulturpolitisk översikt.

Kirjoittajista

Wivan Nygård-Fagerudd

Wivan Nygård-Fagerudd on muusikin maisteri Sibelius-Akatemian oopperaasostolta ja on opiskellut valittoteiteitä Åbo Akademiassa. Musiikin rinnalla hän työskentelee myös kulttuuritoimittajana televisiossa, radiossa ja lehdistössä sekä Suomessa että Ruotsissa. Nygård-Fageruddilla on lukuisia luottamustehtäviä kulttuurin ja kulttuuripolitiikan alalla.

Mikael Kosk

Mikael Kosk asuu Helsingissä ja hänellä on pitkä kokemus kulttuurijournalismissa, ensin musiikkitoimittajana Ylellä ja sen jälkeen kulttuuritoimittajana ja kriitikkona Hufvudstadsbladetissa. Hän on myös kirjoittanut artikkeleita monille julkaisuille sekä toimintakeskustelu- ja pääkirjoitustoimittajana Hufvudstadsbladetissa.

LÄHDEVIITTEET

1. KATSO ESIM. MIKAEL KOSK (TOIM.): NYA ROLLER PÅ UPPLYSTA PLATSER. FINLANDSSVENSK KULTURPOLITISK ÖVERSIKT. SVENSKA KULTURFONDEN 2002. SVENSKA FOLKSKOLANS VÄNNER JA AIKAKAUSLIEHTI NY TID JÄRJESTI MYÖS KEVÄLLÄ 2014 KULTTUURIKESKUSTELUN.
2. MARIA HIRVI-IJÄS: "NI HAR JU ERA FONDER" / "VI HAR JU VÅRA FONDER" – HÄLBAR KULTURPOLITIK PÅ SVENSKA I FINLAND? TÄNKESMEDJAN MAGMA 2014.
3. IBD.
4. KULTTUURIPOLITIIKAN STRATEGIA 2020. OPETUSMINISTERIÖ 2009:14.
5. IBD
6. HIRVI-IJÄS, MARIA: "NI HAR JU ERA FONDER" / "VI HAR JU VÅRA FONDER" – HÄLBAR KULTURPOLITIK PÅ SVENSKA I FINLAND? TÄNKESMEDJAN MAGMA 2014.
7. KANSALLISKIELISTRATEGIA. VALTIONEUVOSTON PERIAATEPÄÄTÖS. VALTIONEUVOSTO 4/2012.
8. IBD
9. BJÖRKSTRAND, GUSTAV: IDENTITET OCH FRAMTID. SVENSKA FINLANDS FOLKTING 2005.
10. MARIA HIRVI-IJÄS: "NI HAR JU ERA FONDER" / "VI HAR JU VÅRA FONDER" – HÄLBAR KULTURPOLITIK PÅ SVENSKA I FINLAND? TÄNKESMEDJAN MAGMA 3/2014.

Median kulttuuriroolin vahvistaminen

30. Svenska Ylen tehtävään tuottaa ja valvoo taidetta ja kulttuuria liittyä huomattava kulttuuripoliittinen intressi. Svenska Ylen osuutta yleisradioyhtiön kokonaisresurssista tulee valvoa, ja ne on nähtävä koko väestön resurssina ja dialogin lähtökoh- tana. Svenska Ylen kulttuurituotanto tarvitsee verovaroi- sta saatavan rahoituksen lisäksi suunnattuja ulkoisia avustuksia.
- ▶ Eduskunta, liikenne- ja viestintäministeriö, Ylen hallintoneuvosto ja hallitus, Folktinget
31. Mediolle, sanomalehdtalolille ja kolmannen sektorin rahoit- tajille suositellaan pitkäjänteistä panostamista ruotsinkielil- seen kulttuurikritiikkiin ja -journalismiin.
- ▶ Yle, ruotsinkielinen lehdistö, kolmannen sektorin rahastot ja rahoittajat

29. Ruotsalainen systeemi, jossa ansioituneille ja tuottelialle taitelijoille myönnetään tukea veronalaisen puolipäiväisen työtulon muodossa viideksi vuodeksi, vaikuttaa järkevältä, ja se voitaisiin ottaa käyttöön vaihtoehtona nykyisille työs-kentelyapurahoille.
- ▶ Opetus- ja kulttuuriministeriö, Taiteen edistämiskes-kus, kolmannen sektorin rahastot ja rahoittajat
28. Julkiset ja yksityishenkilöiden tilaukset ovat taitelijoille tärkeitä keinoja levittää töitään. Kuvataiteessa on tärkeää pitää kiinni periaatteesta, jonka mukaan prosentti julkisiin rakennusprojekteihin suunnatuista varoista varataan tai-dehankintoihin. Myös säveltaidetta voidaan tukea tilaus-töiden kautta.
- ▶ Valtio, kunnat, kolmannen sektorin rahastot ja rahoittajat
28. Julkiset ja yksityishenkilöiden tilaukset ovat taitelijoille tärkeitä keinoja levittää töitään. Kuvataiteessa on tärkeää pitää kiinni periaatteesta, jonka mukaan prosentti julkisiin rakennusprojekteihin suunnatuista varoista varataan tai-dehankintoihin. Myös säveltaidetta voidaan tukea tilaus-töiden kautta.
- ▶ Laitosteatterit, vapaat teatteriryhmät, Suomen elo-kuvasaatio, Svenska Yle, tuotantoyhtiöt, kolmannen sektorin rahastot ja rahoittajat
- tilaajien, rahoittajien ja tuotantoyhtiöiden kesken ruot-sinkielisen elokuvan ja television ammatillisen tuotannon stimuloimiseksi ja pitkäjänteisen, katkeamattoman proses-sin takaamiseksi.

Edellytysten parantaminen

25. Ruotsinkielisten ammattikorkeakoulujen ja -oppilaitosten kulttuurikoulutuslinjoista on saatava kokonaiskuva. On mitattava laatua, sisältöä, kulttuurikentän ammattilais-
peita ja tutkimnon suorittaneiden työllisyysastetta. Heikko-
laatuisten koulutuslinjojen lakkauttamista ja suuremmiksi
yksiköiksi yhdistämistä paremman laadun ja ammatillisten
valmiuksien saavuttamiseksi on harkittava.
- ▶ Opetus- ja kulttuuriministeriö, toisen ja kolmannen
asteen koulutuksen järjestäjät, kolmannen sektorin
rahastot ja rahoittajat

26. On kartoitettava mahdollisuuksia ruotsinkielisen kirjallisuus-
den ja ruotsinkielisiä kirjoja julkaisevien kustantamoiden
vahvistamiseksi ja stimuloimiseksi.
- ▶ Opetus- ja kulttuuriministeriö, Taiteen edistämiskes-
kus, kolmannen sektorin rahastot ja rahoittajat
27. On syvennettävä laitossteatterien ja teatterikentän
vapaiden toimijoiden yhteistyötä uudenlaisen ruotsin-
kielisen näyttämötaiteen luomiseksi parhain ammatillisin
resurssein ja pitkäjänteisen, katkeamattoman prosessin
takamiseksi.
- On lisättävä yhteistyötä audiovisuaalisen sektorin

toilla, millaiset kriteerit siinä tapauksessa ovat tärkeitä, tulisi harkita ja niiden seuraukset selvittää. Laajempaa kansallista ja kansainvälistä vuorovaikutusta eri kenttien ja toimijoiden välillä voitaisiin priorisoida erityisesti.

22. Rahastojen tulee jatkuvasti hallinnoida luottamus-
pääomaansa suhteessa taidelkenttään korostamalla
asiantuntemuksen merkittävyyttä kriteerinä päättäjiä
valittaessa samassa määrin kuin muiden sektoreiden
erityisrahaistoissa.

► Kolmannen sektorin rahastot ja rahoittajat

23. On selvittettävä tötokeskuksen tai -verkoston tarvetta
ruotsinkielisen kulttuurin kentällä. Verkosto voisi koor-
dinoida eri alojen foorumeita laadun ja määrän jatkuvan
arvioinnin varmistamiseksi eri tyyllilajeissa, sektoreilla ja
alueilla, suunnitella kehitysprojekteja, etsiä sekä kansalli-
sia että kansainvälisiä asiantuntijoita ja toimia aktiivisena
kulttuuripoliittisen debatin foorumina. Verkosto voitaisiin
järjestää useiden rahastojen, säätiöiden ja organisaatioi-
den yhteistyömuodoksi.

► Kolmannen sektorin rahastot ja rahoittajat

24. Avustusten hakuprosessiin on lisättävä kohta, jossa hakija
itse muotoilee, millainen projekti odotettu laatu on, jotta
rahoittajien ja taitelijoiden välille syntyä aktiivinen dialogi
siitä mitä laatu merkitsee.

► Taitteen edistämiskeskus, kolmannen sektorin
rahastot ja rahoittajat

Keskittyminen nuoriin

20. Nuorille on tarjottava mahdollisuuksia luoda ja löytää asioita omin käsin, ja kaikkien sektorien tulee tehdä yhteistyötä edellytysten luomiseksi tälle. On tehtävä suursatsaus nuorten kulttuurikiiinnostuksen kartoittamiseksi.
- ▶ Valtio, kunnat, kolmannen sektorin rahastot ja rahoittajat

21. Taide ja kulttuuri on tuotava johdonmukaisesti osaksi perusopetuksen opetussuunnitelmaa ja tuntiresurssija niin, että ne huomioivat ruotsin- ja kaksikielisyiden kulttuuriset erityispiirteet. Taide- ja musiikkikurssija on oltava tarjolla oppilaiden äidinkielestä riippumatta. Taide- ja kulttuuriin- tuntuotilla tulee olla toimintasuunnitelma lasten ja nuorten osallistamiseksi.
- ▶ Opetus- ja kulttuuriministeriö, Opetushallitus, kunnat, taide- ja kulttuurinstitoot

Keskittyminen laatuun

Ruotsinkielisellä kulttuurilla on itseisarvo. Samalla on äärimmäisen tärkeää, etteivät kulttuurin harjoittajat tai rahoittajat tungi laatuvaatimuksista. Taiteellinen riippumattomuus ei myöskään saa joutua alistaiseksi kulttuuri- tai kielipoliittisille tavoitteille. Kestävyyttä voidaan lisätä panostuksilla pitkäjänteiseen toimintaan, joka sisältää mahdollisuuksia monivuotiseen tukeen. Mahdollisuutta jakaa suurempia mutta harvempia tukia ja muo-

Kaksikielisyys voimavarana

otettava integraation perustaksi. Teattereille, kuoroille ja muille kulttuuriryhmille on annettava erityistä tukea maahanmuuttajien ja turvapaikanhakijoiden integroimiseksi toimintaan.

► Opetus- ja kulttuuriministeriö, sisäasiainministeriö, kunnat, kolmannen sektorin rahastot ja rahoittajat

Maamme kielirajojen ylittävä kulttuuritoiminta vaatii erityisiä panostuksia. Kaksikielisellä lähestymistavalla, esimerkiksi varmistamalla että ruotsinkieliset teatteriesitykset tehostetaan suomeksi tai lisäämällä suomenkielisiä kappaleita muuten ruotsinkielisen kuoron ohjelmistoon, voi olla helpompi luoda kosketuspintoja ja avata ruotsinkielistä kulttuuria suomenkielisille. Samalla viestitetään, että ruotsinkielinen kulttuuri kuuluu kaikille, eikä vain ruotsinkieliselle vähemmistölle.

19. Erityisesti vahvasti kaksikielisisä kunnissa ja alueilla on syytä hyödyntää ne mahdollisuudet, joita kaksikielisyys tarjoaa. Kulttuuriyhteistyötä kielirajojen yli ja kaksikielisiä kulttuurialoitteita tulisi tukea.

► Kulttuurintuottajat, rahoittajat, markkinointi, kunnat alueelliset liitot

Kansainvälinen ja kulttuurienvälinen ajattelu

Kansainvälistä yhteistyötä tulisi priorisoida, jotta laatuvaatimukset voidaan saavuttaa, ja myös välittää ruotsinkielistä kulttuuria Suomesta ulkomaille.

Ruotsinkielinen kulttuuri on myös keskeinen osa suomalaisen yhteiskunnan lisääntyvää monikulttuurisuutta ja integraation väline. On luonnollinen tulevaisuusstrategia rakentaa malleja ja verkostoja kulttuurien väliselle kommunikaatiolle, joka voi rikastuttaa koko maan kulttuuripiiriä. Ruotsinkielisellä kulttuurilla on hyvät edellytykset toimia sillanrakentajana sekä maan sisällä että maamme rajojen ulkopuolella, auttaa kansallista taide- ja kulttuuriyhteisöä sekä toimia kulttuuripolitiikan kulmakivenä, joka perustuu kulttuuriselle moninaisuudelle, tasaarvolle ja suvaitsevaisuudelle.

17. Yksittäisten taitelijoiden, ryhmien ja kulttuuriinstituutioiden vuorovaikutusta on tuettava yli kieli- ja valtakunnallisten rajojen. Ammatillisille instituutioille ja koulutuksille tulee antaa tukea, jotta ne voivat omaksua kansainvälistä osaa-mista toimintansa korkeimmalla tasolla. Välttävää roolia suomalaisen ja kansainvälisen kulttuurin välillä on tuettava määrätietoisesti.
- ▶ Opetus- ja kulttuuriministeriö, Taiteen edistämiskeskus, kolmannen sektorin rahastot ja rahoittajat
18. Kuntien intagraatiomäärärahojen jakautumista tulee tarkastella kaksikielisuuden näkökulmasta. Kulttuuriin ja taiteeseen suuntautuvien metodien kehittäminen on

- ◀ Opetus- ja kulttuuriministeriö, Taitteen edistämis- keskus, ELY-keskukset, maakuntaliitot, kolmannen sektorin rahastot ja rahoittajat

Jatkuva arviointi

Suomen ruotsinkielistä kulttuuria käsittelevän kulttuuripoliittisen tutkimuksen vähyyks on selkeä puute, jonka myös Maria Hirvi-Ijäs toteasi Magman selvityksessä vuonna 2014.¹⁰ Koska kulttuuripoliittista tutkimusta ei nykyään harjoiteta kielellisistä näkökulmista käsin ja vain harvat kulttuurisektorit tuottavat kielispesifisiä kulttuuritilastoja, puuttuvat myös valtiolliselta, kunnalliselta ja vähemmistöperspektiivistä tehtävältä kulttuuripoliittikalta työkalut kestävien tulkintojen ja päätösten tekemiseksi. Tällainen tutkimus kaippaa aloitteita ja rahoitusta.

16. On tehtävä aloitteita kulttuuripoliittikan kielellisten aspektien tutkimiseksi. On tehtävä yhteenvedo valtion ja kunnallisen kulttuurirahotuksen yhteistoiminnasta kielellisiä ja kulttuurisia oikeuksia lähtökohhtana käyttäen. Ruotsinkielistä kulttuurinkulutusta ja -tuotantoa on mitattava koordinoitusti. Ylen roolia tärkeänä kulttuuripoliittisena toimijana on analysoitava sekä kielellisestä, kulttuuritaloudellisesta että laadullisesta näkökulmasta.
- ▶ Opetus- ja kulttuuriministeriö, Cupore, Abo Akademi, Jyväskylän yliopisto

Digitaalinen ajattelu

Digitalisaatioilla on sekä demokraattia- että saatavuusaspektinsa, jossa Suomen ruotsinkieliset alueet ovat vain napin painalluksen päässä, mutta myös vaarassa kadota informaatioita. Siksi kulttuurikentän viranomaisen, instituutioiden ja toimijoiden tulisi ryhtyä seuraamaan hakukoneiden optimoinnin ja kielikäsitteilyn kansainvälisiä standardeja, joiden myötä molemmat kansalliskielet pysyvät esillä. Tämä tuo lisäksi kaksinkertaisen hyödyn, sillä linkitetty data lisää samalla sisällön informaatio- ja saatavuusarvoa kokonaisuudessaan ja avaa sen kansainvälisesti. Tällainen käytännöllinen, digitaalinen monikielisyys on avainasemassa, jos Suomi tahtoo olla digitaalisen kehityksen kärjessä.

10. Kulttuurikentän viranomaisen, instituutioiden ja toimijoiden tulee ryhtyä seuraamaan hakukoneiden optimoinnin ja kielikäsitteilyn kansainvälisiä standardeja, joiden myötä molemmat kansalliskielet pysyvät esillä. Tämä tuo lisäksi kaksinkertaisen hyödyn, sillä linkitetty data lisää samalla sisällön informaatio- ja saatavuusarvoa kokonaisuudessaan ja avaa sen kansainvälisesti.
 - ▶ Opetus- ja kulttuuriministeriö, ruotsinkieliset ja kaksikieliset kunnat, Taide- ja kulttuurinstituutiot, kolmannen sektorin rahastot ja rahoittajat

11. Internetin tarjoamat erilaiset alustat ja kanavat kannattaa hyödyntää ruotsinkielisen kulttuurin näkyvyyden parantamiseksi. Uusien digitaalisten kulttuurisisältöjen tuottamiseen tulee kannustaa.
 - ▶ Kulturproducenter, finansierer, marknadsförare

7. molemmilla kielillä tapahtuvalle kulttuuritoiminnalle. itsehallintoalueiden, alueellisten liittojen ja kuntayhtymien välille tulee luoda selkeä työnjako.
- ▶ Eduskunta, maakuntahallinto, ruotsinkieliset ja kaksikieliset kunnat
- Hoiivasektori tarvitsee kielelliset seikat huomioivan toimintasuunnitelman kulttuurin integroimiseksi hoitoon.
- ▶ Sosiaali- ja terveysministeriö, sotealueet ja -laitokset, ruotsinkieliset ja kaksikieliset kunnat

Kulttuuripolitiikka Folktingetssä ja puolaisissa

8. Svenska Finlands Folktingetn tulee valvoa, seurata ja tehdä aloitteita kaksikielisten kuntien ja alueiden kulttuuripolitiikkassa. Folktinget tarvitsee kulttuuriin keskittyvän komitean sekä kulttuurisektorin edunvalvontaa
- ▶ Svenska Finlands folkting
9. Kaksikielisyttä vaalivien puolaiden tulee seurata ja tehdä aloitteita kulttuuripolitiikkassa kaksikielisyyden näkökulmasta. Ruotsalaista kansanpuoluetta tulee kehottaa asettamaan jälleen kulttuuripolittinen toimikunta.
- ▶ Ruotsalainen kansanpuolue ja muut puolueet, joilla on ruotsinkielistä toimintaa

3. Ruotsin kielen näkökulmasta asiantuntevan arvioinnin ja edunvalvonnan tulee olla mukana kaikissa kulttuurirahoi-
tuksesta päättävissä hallinnon asteissa.
 - ▶ Opetus- ja kulttuuriministeriö, Taitteen edistämis-
keskus, ELY-keskukset, maakuntaliitot, kolmannen
sektorin rahastot ja rahoittajat
4. Kansallisilla kulttuurinstituutioilla tulee olla johdonmu-
kainen kaksikielisyysstrategia, joka koskee sekä sisältöä,
palveluita että tiedotusta ruotsin kielellä. Näyttämötaiteen
kahden kansallisnäyttämön tulee tiedotuksessaan selkiyt-
tää jakamaansa kansallisen näyttämötaiteen tehtävää.
 - ▶ Kansallismuseo, Kansallisgalleria, Kansallisarkisto,
to, Kansallisarkisto, Kansallinen audiovisuaalinen
instituutti, Kansallisooppera. Kansallisteatteri ja
Svenska Teatern
5. On tutkittava mahdollisuuksia kunnallisen kulttuurinhal-
linnon organisoimiseksi kulttuuriautonomian edellytysten
mukaisesti. SÖFUK eli Svenska Österbottnens förbund för
utbildning och kultur on mahdollinen malli, joka voidaan
luoda kattamaan kokonaisvastuu kuntien ruotsinkielisestä
kulttuuritoiminnasta ja alueel-
lisestä rinnastamisesta.
 - ▶ Ruotsinkieliset ja kaksikieliset kunnat
6. Vuonna 2019 perustetaviksi suunnitellulla itsehallintoalu-
eilla tai maakunnilla tulee olla kulttuuripoliittiset ulottu-
vuudet, jotka kaksikielisillä alueilla luovat infrastruktuurin

Ruotsin kielen aseman seuraaminen valtioilla ja kunnissa

Viranomaisien ja instituutioiden verkosto kantaa vastuuta ruotsinkielises-
tä kulttuurista, ja sitä harjoitetaan yhteistyössä kolmannen toi-
mijoiden ja yritysten kanssa. On äärimmäisen tärkeää, ettei mitään osaa
ruotsinkielisen kulttuurin kokonaisvastuusta poisteta niitä kantamaan
asetetuilta viranomaisilta ja instituutioilta.

1. Opetus- ja kulttuuriministeriössä tulee valita virkamies, joka
työnkuvaan kuuluu erikseen määriteltä vastuu ruotsinkielii-
sestä taiteesta ja kulttuurista, jotta kaksikielisyysyden toteu-
tumista voidaan seurata valtton kulttuurihallinnossa.
Kaksikielisisä kunnissa on oltava henkilökuntaa, joka työn-
kuvaan kuuluu erikseen määriteltä vastuu kunnan vähemmis-
tökielisiä – ruotsista tai suomesta – sekä sisällön ja palveluiden
että kunnallisesta kulttuuritoiminnasta informoinnin kannalta.
Opetus- ja kulttuuriministeriö, ruotsinkieliset ja
kaksikieliset kunnat

2. Suomen ruotsinkielisen kulttuurielämän edustusta valtton
taideneuvostossa tulee selkiyttää lainsäädännössä. kult-
tuurikysymyksiä ministeritasolla käsittelevis-sä taidekomis-
sioissa ja työryhmissä on oltava ruotsinkielinen edustaja.
Sydkus-tens landskapsförbund ja SÖFK (Svenska Österbot-
tens förbund för utbildning och kultur) on otettava mukaan
sekä Opetus- ja kulttuuriministeriön että Taitteen edistämis-
keskuksen kulttuurikysymysten lausunnonantajien listalle.
Opetus- ja kulttuuriministeriö, Taitteen edistämiskeskus

on suunniteltava, arvioitava ja kehitettävä sen omista edellytyksistä käsin. Vain sillä tavalla ruotsinkielinen kulttuuri voi rikastuttaa kokonaisuutta. Suomen kulttuurilämää. Ruotsinkielisen kulttuurin vaikutus on kahdalaan: sillä on omat erityispiirteensä samalla, kun se muodostaa erottamattoman osan kansallisen kulttuurin kokonaisuudesta. Siksi se kuuluu samalla tavalla kansalliseen kulttuurin piiriin kuin yksinkielisiin ruotsinkielisiin kulttuuriinstituiutioihinkin. Raken- teiden vahvistamiseksi tarvitaan kaksinkertaista kulttuuripolitiikan strategiaa. Toisaalta tarvitaan osallisuutta kansallisiin raken- teisiin, joiden itsestään selvä osa ruotsinkielinen kulttuuri on, ja joissa kompetenssit voivat kehittyä luonnollisesti. Toisaalta ruotsinkielinen kulttuuri tarvitsee omaa, autonomisia rakenteita ja verkostoja. Valtion, alueelliseen ja kunnalliseen hallintoon on rakennettava kulttuuritoiminnan ruotsinkielistä dimensiota seuraavia ja mahdollis- tavia mekanismeja.

Pohjautuen edellä olevaan sekä

pidempään taustaselvitykseeimme joka on vapaasti saatavissa verkko- sivulla www.magma.fi, haluamme antaa käytännönläheisiä suosituksia tulevia toimenpiteitä varten. Olemme seuraavassa keränneet ne suositukset jotka mielestämme ovat tärkeimpiä vahvan ja dynaamisen ruotsinkielisen kulttuuripolitiikan luomiseksi. Suositukset ovat ryhmitelty teeman mukaan. Jo- kaisen nuolen kohdalla mainitaan juuri ne viranomaiset tai toimijat joita suositus erityisesti koskee.

kaavat myös pääsyyri Pohlolan kattavalle kulttuurialueelle.

Perustuslain ja kielilain henki, jonka mukaan suomi ja ruotsi ovat toimia tasavertaisen stimuloivia

na, edellyttää sitä, että kieliryhmät ovat jokseenkin samansuuruiset.

Se, ettei asia ole näin kuin rajallississa, paikallisissa yhteyksissä, aiheuttaa seuraamuksia toteutuksen kannalta. Valtakunnallisessa kulttuuripolitiikassa kiinnitetään erityishuomiota eri vähemmistöihin, kun taas ruotsinkielinen kulttuuri jää välille huomiota, koska kielellä on kansalliskielen asema. Samaan aikaan ruotsin kielii on käynyt yhä näkymättömämmäksi julkisessa kulttuuripolitiikassa ja kansallisessa taideyhteisössä, vaikkei ruotsinkielisen väestön osuus olekaan mainittavasti muuttunut. Ruotsinkielinen kulttuuri on vaarassa joutua kahdesti syrjään julkisessa kulttuurirahallinnossa: ensin valtiolla ja sitten kunnallisella tasolla.

Ruotsinkielinen kulttuuri ei pitäisi olla ensisijaisesti käännöksinä tai toisilla kielillä tuotetun kulttuurin soveltamista, vaan jotain, jota

RUOTSINKIELISEN KULTTUURIPOLITIIKAN SUUNTAVIVOJA SUOMESSA

Ruotsinkielinen kulttuuri on jokaisen suomalaisen oikeus ja mahdollisuus äidinkielistä riippumatta ja tarjota yhteyden pohjaismaiseen kulttuuriin.⁸ Ruotsin kielitä koskeva kulttuuri-politiikka on näin ollen kaikkien suomalaisten yhteinen asia, jonka tulisi kiinnostaa kaikkia puoluita. Se luo mahdollisuuksia dynaamiselle ja kommunikoivalle kaksikielisyydelle ja tekee samalla näkyväksi positiivista vähemmistöaspektia. Saatavuudella on kielellinen dimensiensa – ruotsin kielii on avain ruotsinkieliseen kulttuuriin. Molempien kansalliskielten hallinta – edes passiivinen – mahdollistaa sekä suomen- että ruotsinkielisen kirjallisuuden lukemisen alkukielellä, ja molempia kielii ymmärtävä voi seurata teatteriesityksiä, kuunnella musiikkia ja harjoittaa kulttuuria molemmilla kielillä.

Maan molemmat kansalliskielet ta-

teja suomen- ja ruotsinkielisen väestön välillä, samoin kuin lisätä mahdollisuuksia käyttää omaa kielitään ja tehdä molemmat kielet näkyvämmiksi. Strategian viran-omaisille ja instituutioille antamat käytännön ohjeet ovat kokonaisuudessaan sovellettavissa myös kulttuurikentälle.

Teja suomen- ja ruotsinkielisen väestön välillä, samoin kuin lisätä mahdollisuuksia käyttää omaa kielitään ja tehdä molemmat kielet näkyvämmiksi. Strategian viran-omaisille ja instituutioille antamat käytännön ohjeet ovat kokonaisuudessaan sovellettavissa myös kulttuurikentälle.

Kansalliskielistrategia vahvistaa, että tulevaisuudessa tarvitaan uusia ratkaisuja ja rakenteita elinvoimaisen kaksikielisyiden ja kielellisten perusoikeuksien turvaamiseksi. Tämä koskee lähdekseen mitta suurimmassa määrin kulttuuria, kun tavoitteena on kestävä kulttuuripolitiikka. Ruotsinkielisen kulttuurin integroiminen julkiseen kulttuuripolitiikkaan ja sen käsittelemisen osana kansallista kulttuuria tekee sen kuitenkin paikallisten näkymättömäksi, vaikka raportti ja strategiat korostavatkin kielen merkitystä. **Siksi olemme sitä mieltä, että erilliselle ruotsinkieliselle kulttuuripolitiikalle on tarvetta.**

Työtöpanamme tätä raporttia varten on ollut käydä keskustelua ja aloitteiden tekemiseksi.

antavan työkaluja konkreettisten keskustelua kulttuuripolitiikasta ja viivojen ja suositusten stimuloivan siin. Toivomme seuraavien suunta-
mielepitteisiin ja keskustelunavauk-
jektiviselle tasolle ja punnittuihin
painottuu tieteisesti hieman sub-
poliittista relevanssia. Työmme
teema-alueita joilla on kulttuuri-
eri taidesektoreita ja niihin liittyviä
pidempi raportti tarkastelee myös
verkkosivulla (www.magma.fi).

muodossa sähköisenä Magman on luettavissa pitemmän raportin elämästä. Taustaselvityksemme omia kokemuksiamme kulttuuri-dokumenteista sekä koota yhteen muksesta ja kulttuuripolitiikasta etsiä tukea kirjallisuudesta, tutki- ja koota vaikutelmia eri areenoilta,

strategia vuodelta 2009 tähtää vuoteen 2020, mutta mainitsee ruotsinkielisen kulttuurikentän vain epäsuorasti toteamalla, että maan kaksikielisyys tulee huomioida kulttuuripalveluiden tarjonnassa ja viittaamalla laissa säädettymiin oikeuksiin taitteen vapaudesta ja oikeudesta omaan kieleen ja kulttuuriin.⁷ Opetus- ja kulttuuriministeriössä toimii sisäinen työryhmä, jonka vastuulla on ruotsinkielisen koulutuksen ja kulttuurin kehittäminen, mutta se ei ole kokoon-tunut viimeisimpien yhdeksän vuoden aikana.⁸ Monia kansallisia kulttuurin suurprojekteja on sekä suunniteltu että käynnistetty, mutta ne eivät ole huomioineet kaksikielisyyttä muutoin kuin että osa informaatiosta on käännetty ruotsiksi.

Eräs vuoden 2012 kansalliskielipolitiikan tavoitteista on, että jokaisella tulee olla mahdollisuus tutustua maan suomen- ja ruotsinkieliseen kulttuuriin ja yhteiseen historiaan ja käyttää sitä hyväkseen.⁷ Yksi strategian pääperiaatteista on lisätä kontak-

kielisen vähemmistön näkökulma kulttuuripolitiikan ja kulttuurisen ekosysteemin tarkastelussa, jossa ruotsin kielellä on kiinteä osa maan taideyhdistöä.

Ruotsilla on kansalliskielenä juridisesti vahva asema juhlisella sektorilla, koska ruotsinkielisen väestön osuus on runsaat viisi prosenttia, on ruotsi kansallisesti tarkasteltuna selkeästi vähemmistöasemassa. Kysymys kuuluukin, kuinka ruotsinkielinen kulttuuri-ankuroituu kansallisiin rakenteisiin. Nähdäänkö se kansallisen kulttuurikentän täysivaltaisena osana? Mitkä ovat seuraukset ruotsinkielisen kulttuurin saatavuudelle Suomessa ja mille rakenteille jotka vastaavat kulttuuripolitiikasta ja sen toimeenpanosta?

Ruotsinkielinen kulttuuri on muuttunut yleisessä kulttuuri-politiikassa yhä näkyvämmäksi. Vielä 1980-luvun alussa tuolloisen hallituksen jättämässä kulttuuripolitiikassa raportissa esiteltiin erillinen ruotsinkielinen taidekatselmuksen Opetus- ja kulttuuriministeriön kulttuuripolitiikan

JOHDANTO

Tarvitaan koyleisen, valtakunnallisen kulttuuripolitiikan rinnalle myös ruotsinkielistä

kulttuuripolitiikkaa? Kysymys on nousnut esille moneen otteeseen ilman että siihen on annettu mi-

tään selkää vastusta.¹ Yksi pyrki-
mys vastata kysymykseen esiteltiin
syksyllä 2014 Maria Hirvi-Ijäksen

ajatushautomo Magmalle laati-
massa raportissa ”Ni har ju era

fonder” / ” Vi har ju våra fonder”
– hållbar kulturpolitik på svenska

i Finland? (”Teillähän on teidän
säätönne” / ”Meillähän on meidän
säätömme”) Hirvi-Ijäs tarkaste-
li

raporttinsa Suomen kulttuuripo-
litiikkaa ruotsinkielisestä näkökul-
masta ja kartoitti, kuinka ruotsin-
kielistä kulttuuria huomioidaan.²

Hirvi-Ijäksen raportin seurauksena
ajatushautomo Magma on antanut
tehtäväksemme jatkaa kysymyk-

sen pohdintaa. Pyrimme etsimään
vastauksia kysymykseen, kuinka
uus ja kestävä ruotsinkielinen kult-
tuuripolitiikka voidaan muodostaa
tullevaisuutta ajatellen, ja laadim-

me suuntaviivoja, joita voidaan
lukea toimintaohjelmama-

kulttuuripolitiikalla tarkoitamme
tässä raportissa, kuten myös Hirvi-
Ijäs raportissaan, Suomen virallista
kulttuuripolitiikkaa osana yhteis-

kuntapolitiikkaa, jonka tavoitteena
on tukea ja hallinnoida kulttuuria.
Kulttuuripolitiikka on osa julkista,
demokraattista systemiämme.

Kulttuuri on myös elävä, dynaa-
minen ja muuttuva yhteiskunnan
taso, johon yksityisen sektorin ra-

hoittajat vaikuttavat.³
Lähtöajatuksena on Opetus- ja
kulttuuriministeriön strategian mu-
kaisesti, että kulttuurin ja kulttuuri-
politiikan merkitys yhteiskunnassa

jatkaa kasvuaan. Tämä tarkoittaa,
että kulttuuripolitiikan alueesta
tullee yhä monipuolisempi.⁴ Täten
eri osa-alueiden lisäksi on rele-

vantta tarkastelella taidekoulutusta,
kulttuuriin liittyvää tutkimusta ja
median roolia. Kulttuuripolitiikkaa

on myös jatkuvasti tarkasteltava
muuttuvassa maailmassa, jossa
digitaalisaatio on sekä haaste että
mahdollisuus. Tähän liittyy myös

Ruotsinkielisen kulttuuripolitiikan suuntaviivoja Suomessa

**Wivan Nygård-Fagerudd &
Mikael Kosk**

Ruotsinkielisen kulttuuripoliittikan suuntaviivoja Suomessa

Julkaisija: Ajatushautomo Magma

www.magma.fi

**Tämä kaksikielinen teksti julkaistaan sarjassa
"Magma-pamflett" sarjanumerolla 1-2016**

Painopaikka: Whyprint

Layout: Magnus Lindström

Kansikuva: Axel Antas: "Structure for birds (Field)"

ISBN: 978-952-5864-63-2 (print)

ISBN: 978-952-5864-64-9 (online)

Magman raportti julkaisusarjassa "Magma-pamflett":

ISSN : 2342-7876 (print)

ISSN : 2342-7884 (online)

MAGMA

Magma on foorummi analyysille ja avoimelle keskustelulle ruotsiksi, suomeksi ja englanniksi. Magma on puoluepoliittisesti riippumaton ja sillä on liberaali arvopohja.

Magma tekee analyysejä, selvityksiä ja tutkimuksia sekä järjestää konferensseja ja seminaareja. Tulokset esitellään ajatushautomon verkkosivulla www.magma.fi, omassa julkaisusarjassa, artikkelissa ja julkisissa esiintymisissä.

Magma kuuluu liberaalien eurooppalaisten ajatushautomoiden verkostoon ELF, European Liberal Forum.

AJATUSHAUTOMO MAGMA

Tarvitaanko yleisen, valtakunnallisen kulttuuripolitiikan rinnalle myös ruotsinkielistä kulttuuripolitiikkaa? Kysymys on nostettu esiin monessa yhteydessä etenkin ruotsinkielisen väestön keskuudessa, mutta selkeää vastausta ei ole saatu. Viime vuosikymmenien aikana on huomattu, että ruotsinkielinen kulttuuritoiminta on muuttunut kansallisessa kulttuuripolitiikassa yhä näkymättömämmäksi. Tarve ruotsinkieliselle kulttuuripolitiikalle on tullut yhä ajankohtaisemmaksi.

Tässä pamfletissa kirjoittajat etsivät vastauksia siihen, miten muodostaa kestävä ruotsinkielinen kulttuuripolitiikka, ja antavat tehtävään käytännön lähtökohteita suosituksia.

Ruotsinkielisen kulttuuripolitiikan suuntaviivoja Suomessa

SUUNTAVIIVOJA SUOMESSA
KULTTUURIPOLITIIKAN
RUOTSINKIELISEN

Wivan Nygård-Fagerudd
& Mikael Kosk

PAMFLETTI • 1/2016

WAGWA